

**„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემლერი სანაი ვე
თიჯარეთ სს–ის საქართველოს წარმომადგენლობა“**

ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

შინაარსი:

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
---------------------------------------	---

ფინანსური ანგარიშგება:

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	9

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია	10
2. მომზადების საფუძვლები	10
3. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები	12
4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა	14
5. ძირითადი საშუალებები	19
6. მარაგები	20
7. სავაჭრო მოთხოვნები	20
8. ფული და ფულის ეკვივალენტები	21
9. მიღებული სესხები	22
10. საგადასახადო ვალდებულებები	23
11. სავაჭრო ვალდებულებები	23
12. სხვა მიმდინარე ვალდებულებები	23
13. ამონაგები	23
14. გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	24
15. გაყიდვის, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	24
16. პირობითი ვალდებულებები	25
17. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	25
18. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	28
19. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა	28

მმართველობის ანგარიშგება	36
--------------------------------	----

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

„ბორუსან მაქინა ვე გუზ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობის“ ხელმძღვანელობასა და მფლობელს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ „ბორუსან მაქინა ვე გუზ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობის“ თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში, „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს ამის გარდა სხვა არჩევანი.

მართვის უფლებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ მოსაზრებას რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში და არსებობს თუ არა მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობები, რაც საფუძვლიან ეჭვს ბადებს კომპანიის შესაძლებლობაზე, საკმარისი განაგრძოს როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დაერწმუნდით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებული ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე და თუ ასეთი განმარტებითი შენიშვნა არის შეუსაბამო, გავცეთ მოდიფიცირებული დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ემყარება აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მართვის უფლებით აღჭურვილ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

**მოსაზრება “ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ”
საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნებთან**

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2018 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- 2018 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს “ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტორთა დასკვნაში წარმოდგენილ შედეგებზე პასუხისმგებელი გარიგების პარტნიორი:

დავით დარსაველიძე (რეესტრში რეგისტრაციის ნომერი **SARAS-A-735032**)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

27 სექტემბერი, 2019 წელი

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მართვის უფლებით აღჭურვილ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედრელობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

მოსაზრება “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნებთან

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2018 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- 2018 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტორთა დასკვნაში წარმოდგენილ შედეგებზე პასუხისმგებელი გარიგების პარტნიორი: დავით დარსაველიძე (რეესტრში რეგისტრაციის ნომერი **SARAS-A-735032**)

შპს „ბიდიოს“ სახელით
თბილისი, საქართველო
27 სექტემბერი, 2019 წელი

„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(აშშ დოლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
აქტივები				
გრძელვადიანი აქტივები				
ძირითადი საშუალებები	5	3,368,350	3,133,794	3,061,553
არამატერიალური აქტივები		46,231	54,464	62,697
		3,414,581	3,188,258	3,124,250
მოკლევადიანი აქტივები				
მარაგები	6	3,103,632	2,161,425	1,814,617
სავაჭრო მოთხოვნები	7	859,586	1,862,839	1,633,531
სხვა მიმდინარე აქტივები		19,392	15,093	24,354
ფული და ფულის ეკვივალენტები	8	947,773	391,064	395,010
		4,930,383	4,430,421	3,867,512
სულ აქტივები		8,344,964	7,618,679	6,991,762
კაპიტალი				
გაუნაწილებელი მოგება		606,854	363,666	305,854
სულ კაპიტალი		606,854	363,666	305,854
ვალდებულებები				
მოკლევადიანი ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	9	448,330	463,789	-
საგადასახადო ვალდებულებები	10	430,452	84,485	109,836
სავაჭრო ვალდებულებები	11	6,656,341	6,428,802	6,550,208
სხვა მიმდინარე ვალდებულებები	12	202,987	277,937	25,864
		7,738,110	7,255,013	6,685,908
სულ ვალდებულებები		7,738,110	7,255,013	6,685,908
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		8,344,964	7,618,679	6,991,762

ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2019 წლის 27 სექტემბერს შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი

ბაზარ გუვენი

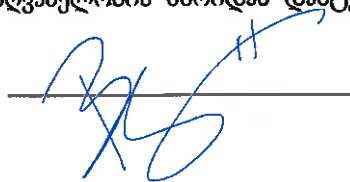
10-35 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

„ბორუსან მაქინა ვე გურ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“
 ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
 (აშშ დოლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
აქტივები				
გრძელვადიანი აქტივები				
ძირითადი საშუალებები	5	3,368,350	3,133,794	3,061,553
არამატერიალური აქტივები		46,231	54,464	62,697
		<u>3,414,581</u>	<u>3,188,258</u>	<u>3,124,250</u>
მოკლევადიანი აქტივები				
მარაგები	6	3,103,632	2,161,425	1,814,617
სავაჭრო მოთხოვნები	7	859,586	1,862,839	1,633,531
სხვა მიმდინარე აქტივები		19,392	15,093	24,354
ფული და ფულის ეკვივალენტები	8	947,773	391,064	395,010
		<u>4,930,383</u>	<u>4,430,421</u>	<u>3,867,512</u>
სულ აქტივები		<u>8,344,964</u>	<u>7,618,679</u>	<u>6,991,762</u>
კაპიტალი				
გაუნაწილებელი მოგება		606,854	363,666	305,854
სულ კაპიტალი		<u>606,854</u>	<u>363,666</u>	<u>305,854</u>
ვალდებულებები				
მოკლევადიანი ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	9	448,330	463,789	-
საგადასახადო ვალდებულებები	10	430,452	84,485	109,836
სავაჭრო ვალდებულებები	11	6,656,341	6,428,802	6,550,208
სხვა მიმდინარე ვალდებულებები	12	202,987	277,937	25,864
		<u>7,738,110</u>	<u>7,255,013</u>	<u>6,685,908</u>
სულ ვალდებულებები		<u>7,738,110</u>	<u>7,255,013</u>	<u>6,685,908</u>
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		<u>8,344,964</u>	<u>7,618,679</u>	<u>6,991,762</u>

ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2019 წლის 27 სექტემბერს შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი

ბაშარ გუვენნი

„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს–ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
ამონაგები	13	11,511,204	9,680,022
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	14	(10,200,014)	(8,531,758)
საერთო მოგება		1,311,190	1,148,264
გაყიდვის, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	15	(989,464)	(925,632)
სხვა შემოსავალი, წმინდა		5,043	34,543
საოპერაციო მოგება		326,769	257,175
ფინანსური ხარჯი	16	(51,934)	(51,065)
ზარალი ვალუტის კურსთა შორის სხვაობიდან, წმინდა		(31,646)	(148,298)
წლის სრული შემოსავალი		243,189	57,812

10-35 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს–ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	305,854	305,854
წლის სრული შემოსავალი	57,812	57,812
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	363,666	363,666
წლის სრული შემოსავალი	243,188	243,188
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	606,854	606,854

10-35 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

	2018	2017
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან:		
მოგება დაბეგვრამდე	243,189	57,812
შესწორებები შემდეგი მუხლებისთვის:		
ცვეთა და ამორტიზაცია	264,205	181,166
დებიტორული დავალიანების გაუფასურების ხარჯი (სარგებელი)	(23,769)	15,857
გრძელვადიანი აქტივების გასვლით მიღებული ზარალი (მოგება)	10,698	(13,023)
საპროცენტო ხარჯი	51,934	51,065
წმინდა ზარალი საკურსო სხვაობიდან	31,646	148,298
	577,903	441,175
შემცირება (ზრდა) შემდეგ საოპერაციო აქტივებში:		
მარაგები	(942,207)	(346,808)
სავაჭრო მოთხოვნები	990,882	(241,202)
სხვა მიმდინარე აქტივები	(2,506)	11,648
(შემცირება) ზრდა შემდეგ საოპერაციო ვალდებულებებში:		
სავაჭრო ვალდებულებები	307,753	(231,774)
სხვა მიმდინარე ვალდებულებები	(81,195)	256,665
საგადასახადო ვალდებულებები	345,886	(22,395)
საოპერაციო საქმიანობიდან შემოსული (გასული) ფულადი სახსრები პროცენტის გადახდამდე	1,196,516	(132,691)
გადახდილი პროცენტი	(52,077)	(51,216)
საოპერაციო საქმიანობიდან შემოსული (გასული) წმინდა ფულადი სახსრები	1,144,439	(183,907)
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან:		
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	(561,653)	(241,700)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვა	71,125	(3,476)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები	(490,528)	(245,176)
ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან:		
მიღებული სესხები	471,319	443,620
გადახდილი სესხები	(472,084)	-
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული (გასული) წმინდა ფულადი სახსრები	(765)	443,620
წმინდა ფულადი სახსრების ზრდა	653,146	14,537
ფულადი სახსრები წლის დასაწყისისთვის	391,064	395,010
უცხოური ვალუტის ცვლილების ეფექტი ფულად სახსრებზე	(96,437)	(18,483)
ფულადი სახსრები წლის ბოლოს	947,773	391,064

10-35 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

„ბორუსან მაქინა ვე გუჟ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

„ბორუსან მაქინა ვე გუჟ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“ (შემდეგ - კომპანია) წარმოადგენს უცხოური საწარმოს ფილიალს, რომელიც დაფუძნდა 1997 წლის 6 ოქტომბერს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანია დარეგისტრირებულია თბილისის საგადასახადო ინსპექციის მიერ, საიდენტიფიკაციო ნომრით 204907164.

კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ქ. თბილისი, სამგორის რაიონი, კახეთის გზატკეცილი, №118. 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიის 100%-იანი წილის მფლობელია სს „ბორუსან მაქინა ვე გუჟ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთი“ (366846, თურქეთი). კომპანიის დირექტორია ბაშარ გუვენ (U13478116, თურქეთი).

კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ამერიკული ბრენდის - “Caterpillar”-ის წარმოების საგზაო-სამშენებლო მოწყობილობების, ენერგეტიკული სისტემებისა და სათადარიგო ნაწილების გაყიდვა, ასევე მათი შემდგომი მომსახურება.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით კომპანიას ჰქონდა 2 მაღაზია და 1 ოფისი შემდეგ ქალაქებში: თბილისი და ბათუმი.

2. მომზადების საფუძვლები

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასსკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში ფასს-ები) შესაბამისად. ეს არის კომპანიის პირველი ფინანსური ანგარიშგება მომზადებული ფასს-ების შესაბამისად და ფასს 1 - „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“ იქნა გამოყენებული.

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოადგენს კომპანიის პირველ ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელიც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით.

სააღრიცხვო პოლიტიკები, რომლებიც მოცემულია 19-ე შენიშვნაში გამოყენებულ იქნა 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1 იანვრის (ფასს-ზე გადასვლის თარიღი) მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას.

ფინანსურ ანგარიშგებაში თანხები წარდგენილია დამრგვალების გარეშე, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოადგენს კომპანიის პირველ ფინანსურ ანგარიშგებას. ფასს-ის შესაბამისი პირველი ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს კომპანიამ გააკეთა კორექტირება, რომელიც დაკავშირებულია ახალი სტანდარტის - ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ - გამოყენებასთან. ფასს 9-ის მოთხოვნების შესაბამისად, დებიტორული დავალიანების გაუფასურებასთან დაკავშირებით კომპანიამ 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით განახორციელა 41,293 აშშ დოლარის ოდენობის კორექტირება - გაიზარდა დებიტორული დავალიანების გაუფასურების ანარიცხი. ფასს-ის შესაბამისი პირველი ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს კომპანიას არ გაუკეთებია კორექტირებები, რომელიც დაკავშირებულია ახალი სტანდარტის - ფასს 15 „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ - გამოყენებასთან, რადგან მის გამოყენებას არ ჰქონია მნიშვნელოვანი გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს-ებზე პირველად გადასვლასთან დაკავშირებით კომპანიამ გააკეთა მარაგების გაუფასურების კორექტირება 311,423 აშშ დოლარის ოდენობით, 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. კომპანიამ მარაგების თვითღირებულება გააუფასურა ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებამდე.

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

ფასს-ების შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენებას. მსჯელობის საფუძველზე ხელმძღვანელობამ უნდა გამოიყენოს ყველაზე შესაფერისი სააღრიცხვო შეფასებები. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების მე-3 შენიშვნაში.

შეფასების საფუძვლები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

„ბორუსან მაქინა ვე გუჟ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს–ის საქართველოს წარმომადგენლობა“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია აშშ დოლარში. საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე.

ფუნქციონირებადი საწარმო

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საქმიანობის უწყვეტობის საფუძველზე იმის დაშვებით, რომ კომპანია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. მის ხელმძღვანელობასა და დამფუძნებელს სურვილი აქვთ განაგრძონ კომპანია საქართველოში. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ უწყვეტობის პრინციპის გამოყენება შესაფერისია კომპანიისთვის.

ახალი ფასს-ების მიღება ან ცვლილებები სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებში

ა) 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ ძალაში მყოფი ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები:

ახალი სტანდარტები, რომლებიც გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე და რომელიც ასახავს მისი სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებას არის შემდეგი:

- ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“
- ფასს 15 „ამონაგები მომხმარებელბთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“

ზემოხსენებული ცვლილებებიდან, სტანდარტის მოთხოვნებზე გადასვლის თარიღისთვის, კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე გავლენა იქონია ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“-მა. ფასს 9-ის მიღებით გამოწვეული ცვლილებები აისახა 2017 წლის 1 იანვარს (ფასს-ის პირველად გამოყენების თარიღი). კომპანიამ ფასს 1 – „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“ – ის მიხედვით მოახდინა აღნიშნული სტანდარტების მიღება. დეტალური ინფორმაცია ფასს 9-ის ეფექტის შესახებ, ფასს-ის პირველად გამოყენებისას, მოცემულია აბზაცში - „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“ (მე-2 შენიშვნა). ფასს 15-ს არ ჰქონია გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, შესაბამისად კომპანიას არ გაუკეთებია ნაშთების რაიმე სახის კორექტირება.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ პერიოდში და რომლებიც კომპანიას ნაადრევად არ მიუღია. ისეთი სტანდარტები, რომლებიც სავარაუდოდ გავლენას მოახდენს კომპანიაზე ან რომელთა გავლენაც ამჟამად ფასდება, არის შემდეგი:

ფასს 16 „იჯარა“

ფასს 16 მოქმედების სფეროში შედის ყველა იჯარის ხელშეკრულება, გარდა გამონაკლისებისა. ხელშეკრულება მთლიანად არის საიჯარო ხელშეკრულება, ან შეიცავს იჯარას, თუ ხელშეკრულების მეშვეობით ხდება იდენტიფიცირებული აქტივის კონტროლის უფლების გადაცემა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების მიღების სანაცვლოდ. სტანდარტი მოიცავს ორ გამონაკლისს: საიჯარო აქტივის დაბალი ღირებულება (მაგ: პერსონალური კომპიუტერები) და მოკლევადიანი იჯარები (მაგ: იჯარა, რომლის ვადა ტოლია ან ნაკლებია 12 თვეზე). იჯარის დაწყების თარიღისთვის, მოიჯარე აღიარებს იჯარის ვალდებულებას და აქტივს, როგორც აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის ვადის განმავლობაში.

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

მოიჯარემ ცალკე უნდა აღიაროს საიჯარო ვალდებულების საპროცენტო ხარჯი და აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთის ხარჯი.

ამ სტანდარტით მეიჯარეთათვის სააღრიცხვო მიდგომა დიდწილად არ იცვლება. ისინი უწინდებურად დააკლასიფიცირებენ იჯარას საოპერაციოდ ან ფინანსურად.

ფასს 16 მოქმედებს ყოველწლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ. მისი ვადაზე ადრე მიღება დაშვებულია, თუ ამავდროულად მიღებული იქნება ფასს 15 „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“.

კომპანიამ განსაზღვრა ფასს 16 - ის დანერგვის ეფექტი ფინანსურ ანგარიშგებაზე. 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ამ სტანდარტის დანერგვით კომპანია ფინანსურ ანგარიშგებაში იმ საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც არ მოიცავს ზემოთ აღწერილ გამონაკლისებს, აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და ამ აქტივის გამოყენების უფლებასთან დაკავშირებულ ვალდებულებას 71,097 აშშ დოლარის ოდენობით.

3. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

კომპანია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების შემუშავებას მომავალი პერიოდებისთვის. შეფასებები და გადაწყვეტილებები შემუშავებულია გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს კომპანიის ფუნქციონირებას განსაზღვრული მომავლის პირობებში. მომავალ პერიოდებში მიღებული გამოცდილება შესაძლოა განსხვავებული იყოს ამ შეფასებებისა და დაშვებებისაგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

კომპანია ახდენს შეფასებებისა და დაშვებების გადახედვას საწარმოს უწყვეტობის საფუძველზე. სააღრიცხვო შეფასების გადასინჯვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც შეფასება იქნა გადახედული, თუ აღნიშნული ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს; ან გადასინჯვისა და მომავალ პერიოდებში, თუ გადახედვა ეხება ორივე, მიმდინარე და მომავალ პერიოდებს.

ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადები - ძირითად საშუალებებზე და არამატერიალურ აქტივებზე ცვეთისა და ამორტიზაციის დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადების განმავლობაში. სასარგებლო მომსახურების ვადების განსაზღვრა ხდება ხელმძღვანელობის შეფასებებზე დაყრდნობით, თუ რა პერიოდის განმავლობაში აპირებს კომპანია აქტივიდან სარგებლობის მიღებას. პერიოდულად ხდება შეფასებების სისწორის შემოწმება. სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებმა შეიძლება მნიშვნელოვანი ცვლილებები გამოიწვიოს საბალანსო ღირებულებებსა და პერიოდის სრული შემოსავლის მუხლებში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება - კომპანია ხელმძღვანელობს „მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების“ (ECL) მოდელით. ეს საჭიროებს მსჯელობას იმის შესახებ თუ, როგორ იმოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგებზე, რაც განისაზღვრება შეწონილი ალბათობის საფუძველზე. ფასს 9-ის მიხედვით, ზარალის ანარცხის განსაზღვრა ხდება შემდეგნაირად:

- ა) 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი - ისეთი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალია, რომელიც გამოწვეულია იმ დეფოლტის მოვლენებისგან ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომელთა მოხდენაც შესაძლებელია შემდგომი 12 თვის განმავლობაში.
- ბ) არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი - ისეთი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც გამოწვეულია ყველა შესაძლო დეფოლტის მოვლენისგან, რომელთა მოხდენაც შესაძლებელია ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი არსებობის მანძილზე.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელი მოქმედებს მაშინ, როდესაც ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი ანგარიშგების პერიოდისთვის მნიშვნელოვნად გაზრდილია მის თავდაპირველ აღიარებასთან შედარებით, ხოლო თუ არ არის გაზრდილი, მოქმედებს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელი.

3. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები (გაგრძელება)

კომპანიას შეუძლია განსაზღვროს, რომ ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა მნიშვნელოვნად, იმ შემთხვევაში თუ აქტივს აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი ანგარიშგების წარდგენის პერიოდისთვის. თუმცა, არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოქმედება ყოველთვის ვრცელდება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე დაფინანსების მნიშვნელოვანი კომპონენტის გარეშე. დეტალები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების შესახებ იხილეთ მე-7 შენიშვნაში.

მომავალ პერიოდთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობებიდან გამომდინარე ფაქტიური შედეგი შესაძლებელია მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს იმ შედეგისგან, რომელიც აღრიცხულია ფინანსურ ანგარიშგებაში.

დაბეგვრა - ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში კომპანია ახორციელებს ბევრ ოპერაციას და გაანგარიშებას, რომელთათვისაც საბოლოო დაბეგვრის საკითხები განსაზღვრული არ არის. შედეგად კომპანია საგადასახადო ვალდებულებებს აღიარებს სავარაუდო შეფასებების საფუძველზე, იმის შესახებ, ექნება თუ არა ადგილი დამატებით გადასახადების და პროცენტის დარიცხვას. სხვადასხვა ფაქტორების, მათ შორის წარსული გამოცდილების ანალიზის და საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების მიხედვით, კომპანია თვლის, რომ მის მიერ გაკეთებული საგადასახადო ვალდებულებების დარიცხვები ადეკვატურია ყველა არააუდიტირებული წლისთვის. ეს მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებსა და შეფასებებს და შეიძლება შეიცავდეს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე.

საგარანტიო ანარიცხები - კომპანია აღიარებს საგარანტიო ანარიცხებს შესაბამისი შემოსავლების აღრიცხვის მომენტში. საგარანტიო ანარიცხების აღიარება ხდება წარსული გამოცდილებისა და იმ თანხების საუკეთესოდ შეფასების საფუძველზე, რომელიც გადასახდელი იქნება რეალიზებული საქონლის სამომავლო ან არსებულ გარანტიასთან დაკავშირებით. შეფასების პროცესის თანდაყოლილი გაურკვევლობის გამო, გარანტიის რეალური ხარჯი შეიძლება განსხვავდებოდეს თავდაპირველად შეფასებული ანარიცხისგან. კომპანია საქონელსა და მომსახურებას ჰყიდის მესამე მხარის გარანტიით, შესაბამისად ყოველგვარი ხარჯი ამ სახის მომსახურებებთან დაკავშირებით ანაზღაურდება მესამე მხარის მიერ. 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით არაარსებობის გამო კომპანიას არ აქვს აღიარებული საგარანტიო ანარიცხების ვალდებულება და საგარანტიო მოთხოვნის აქტივი მესამე მხარის მიმართ.

სასამართლო დავები - კომპანია ანარიცხს სასამართლო დავებთან დაკავშირებით აღიარებს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ადგილი აქვს მიმდინარე ვალდებულებას, რომელიც წარსულში მომხდარი ქმედების შედეგია, მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიისგან და შესაძლებელია მისი საიმედოდ განსაზღვრა. იქ, სადაც რომელიმე კრიტერიუმში არ კმაყოფილდება, პირობითი ვალდებულება შეიძლება იქნას გაშიფრული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. ნებისმიერი პირობითი ვალდებულების დადგომას, რომლის აღიარება ან გაშიფვრა ფინანსურ ანგარიშგებაში ჯერ არ მომხდარა, შეიძლება ჰქონდეს არსებითი გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე. აქედან გამომდინარე კომპანიის ხელმძღვანელობისგან აღნიშნული ფაქტი მოითხოვს მნიშვნელოვან შეფასებებს არსებულ თუ მომავალ სასამართლო დავებთან დაკავშირებით. კომპანია განიხილავს ყოველ მიმდინარე სასამართლო დავას და აფასებს მის შედეგებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის, რათა განსაზღვროს საჭიროა თუ არა შესაბამისი ანარიცხის შექმნა. შეფასების დროს გაითვალისწინება შემდეგი ფაქტორები: დავის ხასიათი, მომჩივანია თუ მოპასუხე, სასამართლო პროცესის მიმდინარეობა და პოტენციური ზარალის დონე, იურისტების მიმოხილვა და რჩევები, გამოცდილება მსგავსი შემთხვევებიდან და სხვა. 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით კომპანიას არ ჰქონია მნიშვნელოვანი სასამართლო დავები.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

კომპანიას გააჩნია ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებასთან დაკავშირებული სხვადასხვა სახის რისკები. მოცემულ შენიშვნაში აღწერილია ფინანსური რისკების მართვის მიზანი, პოლიტიკა და გზები, ასევე მათი განსაზღვრის მეთოდები. აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებული რაოდენობრივი ინფორმაცია მოცემულია ამ ფინანსურ ანგარიშგებებში.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არიან ლიკვიდურნი, ან არიან მოკლევადიანი, იგულისხმება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება ახლოსაა რეალურ ღირებულებასთან.

ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტები

კომპანიის რისკის წარმომქმნელი ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიებია:

- ფული და ფულის ეკვივალენტები
- სავაჭრო მოთხოვნები
- სავაჭრო ვალდებულებები
- სხვა მიმდინარე ვალდებულებები
- მიღებული სესხები

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

კომპანიის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის რისკების მართვის პოლიტიკისა და ძირითადი მიზნების განსაზღვრაზე. იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იყოს აღნიშნული პოლიტიკის დაცვა და რისკების მართვის მიზნების ეფექტურად შესრულება, ხელმძღვანელობის მიერ დელეგირებულია სამუშაო პროცესის ამ კუთხით წარმართვა სხვადასხვა განყოფილებების უმაღლეს ხელმძღვანელობაზე.

ხელმძღვანელობა ამზადებს ყოველთვიურ რეპორტებს, რომლის მეშვეობითაც ხდება პროცესის ეფექტურობისა და პოლიტიკების შემოწმება. ხელმძღვანელობის საერთო მიზანია ისეთი პოლიტიკის შემუშავება, რომელიც მაქსიმალურად შეამცირებს რისკს და უარყოფითად არ იმოქმედებს კომპანიის კონკურენტუნარიანობაზე და მოქნილობაზე. აღნიშნული პოლიტიკა ქვემოთ უფრო დეტალურად არის განხილული.

კომპანიის საქმიანობა დაკავშირებულია სხვადასხვა ფინანსურ რისკთან:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- საბაზრო რისკი:
 - საპროცენტო რისკი;
 - სავალუტო რისკი.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე განიცდის ფინანსურ ზარალს სხვა მხარის მიერ ვალდებულების ვერ შესრულებით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება ისეთი ოპერაციების შედეგად, რომელიც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს. ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალური მოცულობის საკრედიტო რისკს.

„ბორუსან მაქინა ვე გუპ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მატარებელი ფინანსური აქტივების მაქსიმალური მოცულობა შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური აქტივები	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
ფული და ფულის ეკვივალენტები	8	947,773	391,064	395,010
სავაჭრო მოთხოვნები	7	859,586	1,862,839	1,633,531
		1,807,359	2,253,903	2,028,541

კომპანია წარადგენს სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხს, რომელიც ასახავს მათი გაუფასურების შედეგად მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგებს („ECL“). აღნიშნული ანარიცხის ძირითადი კომპონენტი არის ჯგუფური რეზერვი, რომელიც განსაზღვრულია „მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების“ (ECL) მოდელით, შეწონილი ალბათობის საფუძველზე, თითოეული ვადაგადაცილებული ჯგუფისთვის.

სავაჭრო მოთხოვნების ზემოთ მოცემული თანხები არის გაუფასურების რეზერვთან დანეტილი თანხები. სავაჭრო მოთხოვნების ვადიანობის ანალიზი საანგარიშგებო პერიოდისათვის მოცემულია მე-7 შენიშვნაში.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას შეეძლება სირთულეები მიმდინარე ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის საკონტრაქტო პირობების შესრულებისას, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფუნქციონირებაზე.

ლიკვიდურობის რისკის გასაანეიტრალებლად, ხელმძღვანელობა რეგულარულად აკონტროლებს მომავალ ფულად ნაკადებს. ლიკვიდურობის ანალიზი მოცემულია ქვემოთმოყვანილ ცხრილში. ქვემოთმოყვანილი ინფორმაცია დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის მიერ მომზადებულ ინფორმაციაზე.

ლიკვიდურობის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	შენიშვნა	3 თვემდე	3 დან 12 თვემდე	1 დან 2 წლამდე	2 დან 5 წლამდე	სულ
მიღებული სესხები	9	448,330	-	-	-	448,330
სავაჭრო ვალდებულებები	11	6,656,341	-	-	-	6,656,341
სხვა მიმდინარე ვალდებულებები	12	40,000	-	-	-	40,000
		7,144,671	-	-	-	7,144,671

ლიკვიდურობის ანალიზი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	შენიშვნა	3 თვემდე	3 დან 12 თვემდე	1 დან 2 წლამდე	2 დან 5 წლამდე	სულ
მიღებული სესხები	9	463,789	-	-	-	463,789
სავაჭრო ვალდებულებები	11	6,428,802	-	-	-	6,428,802
სხვა მიმდინარე ვალდებულებები	12	39,664	-	-	-	39,664
		6,932,255	-	-	-	6,932,255

„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის ანალიზი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	შენიშვნა	3 თვემდე	3 დან 12 თვემდე	1 დან 2 წლამდე	2 დან 5 წლამდე	სულ
სავაჭრო ვალდებულებები	11	6,550,208	-	-	-	6,550,208
სხვა მიმდინარე ვალდებულებები	12	18,324	-	-	-	18,324
		6,568,532	-	-	-	6,568,532

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ კომპანიას გააჩნია საკმარისი ლიკვიდურობა, რომ დააკმაყოფილოს ვალდებულებები.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით.

საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას კომპანიის მიერ პროცენტიანი, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები იმერყევებს საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი) და უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი).

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. კომპანია ატარებს სავალუტო რისკს, რომელიც დაკავშირებულია მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებთან.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	შენიშვნა	აშშ დოლარი	ლარი	ევრო	სულ
სავაჭრო მოთხოვნები	7	353,025	506,561	-	859,586
ფული და ფულის ეკვივალენტები	8	14,535	33,139	900,099	947,773
		367,560	539,700	900,099	1,807,359
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	9	-	448,330	-	448,330
სავაჭრო ვალდებულებები	11	6,445,016	12,619	198,706	6,656,341
სხვა მიმდინარე ვალდებულებები	12	-	40,000	-	40,000
		6,445,016	500,949	198,706	7,144,671
ღია საბალანსო პოზიცია		(6,077,456)	38,751	701,393	(5,337,312)

„ბორუსან მაქინა ვე გუპ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	შენიშვნა	აშშ დოლარი	ლარი	ევრო	სულ
სავაჭრო მოთხოვნები	7	1,640,745	222,094	-	1,862,839
ფული და ფულის ეკვივალენტები	8	110,187	4,597	276,280	391,064
		1,750,932	226,691	276,280	2,253,903
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	9	-	463,789	-	463,789
სავაჭრო ვალდებულებები	11	6,412,648	16,154	-	6,428,802
სხვა მიმდინარე ვალდებულებები	12	-	39,664	-	39,664
		6,412,648	519,607	-	6,932,255
ღია საბალანსო პოზიცია		(4,661,716)	(292,916)	276,280	(4,678,352)

2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	შენიშვნა	აშშ დოლარი	ლარი	ევრო	სულ
სავაჭრო მოთხოვნები	7	1,014,736	618,795	-	1,633,531
ფული და ფულის ეკვივალენტები	8	323,340	1,401	70,269	395,010
		1,338,076	620,196	70,269	2,028,541
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	9	-	-	-	-
სავაჭრო ვალდებულებები	11	6,193,805	20,306	336,097	6,550,208
სხვა მიმდინარე ვალდებულებები	12	-	18,324	-	18,324
		6,193,805	38,630	336,097	6,568,532
ღია საბალანსო პოზიცია		(4,855,729)	581,566	(265,828)	(4,539,991)

სავალუტო რისკისადმი მგრძნობელობა

მოცემული ცხრილი წარმოადგენს კომპანიის მგრძნობელობას უცხოური ვალუტის აშშ დოლართან მიმართებაში 10%-ით ცვლილების შემთხვევაში. 10% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება ხელმძღვანელობის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ დაუფარავ ფულად მუხლებს და აკორექტირებს მათ გადაფასებას პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსების გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების მიხედვით.

წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე აქტივების გადაფასების ეფექტი მნიშვნელოვან სავალუტო ნაშთებზე 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

სავალუტო რისკის სენსიტიურობა	31 დეკემბერი 2018		31 დეკემბერი 2017	
	+10%	-10%	+10%	-10%
ლარის ეფექტი	3,875	(3,875)	(29,292)	29,292
ევროს ეფექტი	70,139	(70,139)	27,628	(27,628)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი შეიძლება წარმოშვას ბაზარზე არსებულმა საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებამ, რამაც, შესაძლოა, უარყოფითად იმოქმედოს კომპანიის ფინანსური მდგომარეობაზე. კომპანიის ყველა საპროცენტო განაკვეთის მატარებელ ფინანსურ ვალდებულებას გააჩნია ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი. კომპანიას არ გააჩნია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები.

კაპიტალის მართვა

კომპანიის მიზანი კაპიტალის მხარდაჭერის პროცესში არის შემდეგი:

- უზრუნველყოს კომპანიის საქმიანობის უწყვეტად ფუნქციონირება; და
- კომპანიის მფლობელებს მოუტანოს შესაბამისი ამოგება.

კომპანია განსაზღვრავს კაპიტალის სიდიდეს რისკის პროპორციულად. კომპანია მართავს და აკორექტირებს კაპიტალის სტრუქტურას ეკონომიკური მდგომარეობის ცვლილებებისა და ძირითადი აქტივებისათვის მახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით.

„ზორუსან მაქინა ვე გუზ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს–ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

5. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

ისტორიული ღირებულება	მიწა	შენობები	მანქანა-დანადგარები და სხვა მოწყობილობები	ავეჯი და ოფისის აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები	იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	სულ
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	912,070	1,552,655	368,231	412,425	348,274	25,384	3,619,039
შემოსვლა	-	-	164	19,874	-	2,113	22,151
გასვლა	-	-	-	(1,455)	(118,555)	-	(120,010)
მარაგებიდან გადატანა	-	-	219,549	-	-	-	219,549
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის	912,070	1,552,655	587,944	430,844	229,719	27,497	3,740,729
შემოსვლა	138,540	11,732	43,109	27,214	-	2,748	223,343
გასვლა	-	-	(107,163)	-	(16,839)	-	(124,002)
მარაგებიდან გადატანა	-	-	338,310	-	-	-	338,310
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის	1,050,610	1,564,387	862,200	458,058	212,880	30,245	4,178,380
დაგროვილი ცვეთა							
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	-	(103,128)	(118,874)	(147,658)	(186,544)	(1,282)	(557,486)
ცვეთა წლის განმავლობაში	-	(31,053)	(55,919)	(41,527)	(39,079)	(5,357)	(172,935)
გასული ძირითადი საშუალებების ცვეთა	-	-	-	1,444	122,042	-	123,486
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის	-	(134,181)	(174,793)	(187,741)	(103,581)	(6,639)	(606,935)
ცვეთა წლის განმავლობაში	-	(31,053)	(145,113)	(44,869)	(29,025)	(5,912)	(255,972)
გასული ძირითადი საშუალებების ცვეთა	-	-	36,038	-	16,839	-	52,877
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის	-	(165,234)	(283,868)	(232,610)	(115,767)	(12,551)	(810,030)
საბალანსო ღირებულება							
2017 წლის 1 იანვარი	912,070	1,449,527	249,357	264,767	161,730	24,102	3,061,553
2017 წლის 31 დეკემბერი	912,070	1,418,474	413,151	243,103	126,138	20,858	3,133,794
2018 წლის 31 დეკემბერი	1,050,610	1,399,153	578,332	225,448	97,113	17,694	3,368,350

ისეთი ძირითადი საშუალებების ისტორიული ღირებულება, რომელთა საბალანსო ღირებულებაც ნულია და კომპანია ისევ იყენებს წარმოადგენს 121,356 აშშ დოლარს, 26,298 აშშ დოლარს და 26,298 აშშ დოლარს, 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, შესაბამისად.

„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

6. მარაგები

მარაგები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
მოძრავი ტექნიკა	1,842,699	1,162,292	660,445
მარაგი ნაწილები	1,042,987	808,112	914,786
ელექტრონული სისტემები	124,015	114,692	161,722
სხვა	93,931	76,329	77,664
	3,103,632	2,161,425	1,814,617

7. სავაჭრო მოთხოვნები

სავაჭრო მოთხოვნები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
ფინანსური მოთხოვნები			
სავაჭრო მოთხოვნები	934,781	502,319	945,411
მოთხოვნები დაკავშირებულ მხარეებთან	-	1,463,814	786,575
სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი*	(75,195)	(103,294)	(98,455)
სავაჭრო მოთხოვნები - წმინდა	859,586	1,862,839	1,633,531

*სავაჭრო მოთხოვნების საბალანსო ღირებულება, რომელიც კლასიფიცირებულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, არსებითად არ განსხვავდება მათი რეალური ღირებულებისაგან.

კომპანია განსაზღვრავს სავაჭრო მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგს. იმისათვის, რათა განისაზღვროს მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი ჯგუფურად, სავაჭრო მოთხოვნები დაჯგუფებულია საკრედიტო რისკისა და ხანდაზმულობის მიხედვით.

მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგის განაკვეთები ეფუძნება კომპანიის ბოლო სამი წლის საკრედიტო გაუფასურების გამოცდილებას. ისტორიული მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგის განაკვეთი დაკორექტირდა არსებული და სამომავლო მაკროეკონომიკური ფაქტორების გათვალისწინებით, რომელიც გავლენას ახდენს კომპანიის მომხმარებლებზე.

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხი ვადაგადაცილების დღეების მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	<31 დღე	31-60 დღე	61-120 დღე	121-180 დღე	181-360 დღე	> 360 დღეზე	სულ
მოსალოდნელი დანაკარგი	1%	3%	10%	50%	70%	100%	
სავაჭრო მოთხოვნა							
მთლიანი ღირებულება	767,721	43,539	57,879	8,647	2,983	54,012	934,781
ანარიცხი მოსალოდნელ დანაკარგზე	7,677	1,306	5,788	4,324	2,088	54,012	75,195

„ბორუსან მაქინა ვე გუპ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

7. სავაჭრო მოთხოვნები (გაგრძელება)

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხი ვადაგადაცილების დღეების მიხედვით 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	<u><31 დღე</u>	<u>31-60 დღე</u>	<u>61-120 დღე</u>	<u>121-180 დღე</u>	<u>181-360 დღე</u>	<u>> 360 დღეზე</u>	<u>სულ</u>
მოსალოდნელი დანაკარგი	1%	3%	10%	50%	70%	100%	
სავაჭრო მოთხოვნა							
მთლიანი ღირებულება	332,806	37,511	26,221	15,137	6,648	83,996	502,319
ანარიცხი მოსალოდნელ დანაკარგზე	3,328	1,125	2,622	7,569	4,654	83,996	103,294

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხი ვადაგადაცილების დღეების მიხედვით 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	<u><31 დღე</u>	<u>31-60 დღე</u>	<u>61-120 დღე</u>	<u>121-180 დღე</u>	<u>181-360 დღე</u>	<u>> 360 დღეზე</u>	<u>სულ</u>
მოსალოდნელი დანაკარგი	1%	3%	10%	50%	70%	100%	
სავაჭრო მოთხოვნა							
მთლიანი ღირებულება	767,748	45,051	37,400	14,886	6,942	73,384	945,411
ანარიცხი მოსალოდნელ დანაკარგზე	7,677	1,352	3,740	7,443	4,859	73,384	98,455

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხის ცვლილება შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	2018	2017
1 იანვარი	103,294	98,455
ზრდა საანგარიშგებო წლის მანძილზე	19,041	53,651
წინა პერიოდებში ჩამოწერილი მოთხოვნების აღდგენა	(42,810)	(37,794)
საანგარიშგებო წლის მანძილზე ჩამოწერილი უიმედო მოთხოვნები	(4,330)	(11,018)
გაუფასურების ანარიცხის ცვლილება	(28,099)	4,839
31 დეკემბერი	75,195	103,294

დამატებითი ინფორმაცია სავაჭრო მოთხოვნების ვალუტის შესახებ იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

8. ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
ნაღდი ფული სალაროში	770	1,100	881
ფული რეზიდენტ ბანკებში აშშ დოლარში	14,535	110,187	323,340
ფული რეზიდენტ ბანკებში უცხოურ ვალუტაში	932,468	279,777	70,789
	947,773	391,064	395,010

„ბორუსან მაქინა ვე გუპ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

8. ფული და ფულის ეკვივალენტები (გაგრძელება)

2018 და 2017 წლების, აგრეთვე 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ფული და ფულის ეკვივალენტები განთავსებული იყო შემდეგ ბანკებში:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
სს „თიბისი ბანკი“	657,362	234,137	59,199
სს „ზირაათ ბანკი“	170,570	155,182	299,386
სს „საქართველოს ბანკი“	114,790	-	-
სს „იმ ბანკი“	4,281	645	35,544
	947,003	389,964	394,129

დამატებითი ინფორმაცია ფულისა და ფულის ეკვივალენტების ვალუტის შესახებ იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

9. მიღებული სესხები

მიღებული სესხები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

მსესხებელი	ვალუტა	საპროცენტ ო განაკვეთი	დაფარვის თარიღი	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
სს იშზანკი						
სესხი 1	ლარი	10.85%	17-იან-2019	93,402	-	-
სესხი 2	ლარი	10.85%	18-იან-2019	354,928	-	-
სესხი 3	ლარი	11.00%	17-იან-2019	-	463,789	-
				448,330	463,789	-

სს "იშზანკისგან" მიღებული სესხი არ არის უზრუნველყოფილი. სესხის თავდება სათავო საწარმო. იმ შემთხვევაში თუ კომპანია ვერ დაფარავს სესხს, მისი დაფარვის ვალდებულებას სრულად კისრულობს სათავო საწარმო.

2018 და 2017 დასრულებული წლებისთვის მიღებულ სესხებში ბრუნვა შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	2018	2017
1 იანვარი	463,789	-
ფულადი ნაკადების მოძრაობა		
ახალი სესხის მიღება	471,319	443,620
სესხის ძირის დაფარვა	(472,084)	-
სესხის პროცენტის დაფარვა	(52,077)	(51,216)
არაფულადი ნაკადების მოძრაობა		
პერიოდის საპროცენტო ხარჯი	51,934	51,065
საკურსო სხვაობა	(14,551)	20,320
31 დეკემბერი	448,330	463,789

„ბორუსან მაქინა ვე გუპ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

10. საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიამ გადასახადები უნდა გადაიხადოს გაერთიანებულ ანგარიშზე. შედეგად, 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით კომპანია წარადგენს საგადასახადო ვალდებულებას ნეტო ღირებულებით, თანხით 430,452 აშშ დოლარი, 84,485 აშშ დოლარი და 109,836 აშშ დოლარი, შესაბამისად.

11. სავაჭრო ვალდებულებები

სავაჭრო ვალდებულებები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
სავაჭრო ვალდებულებები	18,384	16,114	20,291
ვალდებულებები დაკავშირებულ მხარეებთან	6,637,957	6,412,688	6,529,917
	6,656,341	6,428,802	6,550,208

სავაჭრო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება მათი რეალური ღირებულებისაგან. დამატებითი ინფორმაცია სავაჭრო ვალდებულებები ვალუტის და ვადიანობის შესახებ იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

12. სხვა მიმდინარე ვალდებულებები

სხვა მიმდინარე ვალდებულებები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
საკონტრაქტო ვალდებულებები	162,987	238,273	7,540
გადასახდელი ბონუსი	40,000	39,664	18,324
	202,987	277,937	25,864

13. ამონაგები

ამონაგები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	2018	2017
ამონაგები საგზაო-სამშენებლო მოწყობილობების გაყიდვიდან	7,140,566	6,656,069
ამონაგები სათადარიგო ნაწილების გაყიდვიდან და მომსახურებიდან	3,934,719	2,790,773
ამონაგები ენერგეტიკული სისტემების გაყიდვიდან	435,919	233,180
	11,511,204	9,680,022

ყველა სახის ამონაგები აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში, გარდა მომსახურების ნაწილისა, რომელიც აღიარდება დროთა განმავლობაში.

„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

13. ამონაგები (გაგრძელება)

საკონტრაქტო ვალდებულებების შესრულება შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	2018	2017
1 იანვარი	(238,274)	(7,540)
საკონტრაქტო ვალდებულების აღიარება შემოსავლად პერიოდის განმავლობაში	238,274	7,540
ავანსად მიღებული თანხები, რომლებიც არ არის აღიარებული შემოსავლად პერიოდის განმავლობაში	(162,987)	(238,273)
31 დეკემბერი	(162,987)	(238,273)

14. გაყიდული საქონლის თვითღირებულება

გაყიდული საქონლის თვითღირებულება შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	2018	2017
საგზაო-სამშენებლო მოწყობილობების თვითღირებულება	(6,618,767)	(6,178,805)
სათადარიგო ნაწილებისა და მომსახურების თვითღირებულება	(3,153,912)	(2,156,808)
ენერგეტიკული სისტემების თვითღირებულება	(427,335)	(196,145)
	(10,200,014)	(8,531,758)

გაყიდული საქონლის თვითღირებულება მოიცავს ზედნადებ ხარჯებს, რომელთაგან ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი 2018 და 2017 წლების საანგარიშგებო პერიოდებისთვის შეადგენს 188,830 და 132,488 აშშ დოლარს, შესაბამისად.

15. გაყიდვის, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

გაყიდვის, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	2018	2017
თანამშრომელთა ხელფასი და სხვა სარგებელი	(497,461)	(455,874)
საგადასახადო ხარჯი	(103,217)	(77,659)
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	(75,375)	(48,678)
მივლინების ხარჯები	(59,893)	(88,966)
აუდიტისა და სხვა პროფესიული მომსახურების ხარჯი	(53,488)	(55,956)
საწვავის ხარჯი	(43,121)	(39,489)
მარკეტინგისა და რეკლამის ხარჯი	(35,699)	(27,062)
მანქანების იჯარის ხარჯი	(35,380)	(23,453)
ოფისის იჯარის ხარჯი	(32,781)	(32,400)
ოფისის ხარჯი	(11,622)	(13,326)
საექვო და უიმედო ვალების ხარჯი	-	(15,857)
სხვა ხარჯი	(41,427)	(46,912)
	(989,464)	(925,632)

16. პირობითი ვალდებულებები

დაბეგვრის გაუთვალისწინებელი გარემოებები

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა არის სხვადასხვაგვარად ინტერპრეტაციისა და ცვლილების საგანი. ხელმძღვანელობის მხრიდან საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავდებოდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ ინტერპრეტაციებისაგან და კომპანიის ოპერაციები შეიძლება გასაჩივრდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით სასაგადასახო ორგანოებს შეუძლიათ მიმოიხილონ კომპანიის ოპერაციები 3 წლის მანძილზე.

საგადასახადო ვალდებულებებთან დაკავშირებული ანარიცხები აღიარდება მაშინ, როდესაც თანხის გაზომვა საიმედოდ არის შესაძლებელი. სავარაუდო ვალდებულებაზე ანარიცხი არ აღიარდება, სანამ არ მოხდება შესაბამისი შეფასება. კომპანიის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობიდან გამომდინარე, ადგილი არ ექნება რაიმე სახის დამატებითი ვალდებულების დარიცხვას, გარდა იმისა, რაც კომპანიას თვითონ აქვს აღრიცხული შესაბამის პერიოდებში.

2017 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილებების მიხედვით, კომპანია გადასახდელი მოგების გადასახადის ვალდებულებასა და ხარჯს აღიარებს განაწილებულ დივიდენდზე, იმ პერიოდში, როდესაც დივიდენდები არის გამოცხადებული, მიუხედავად იმისა, თუ რომელ პერიოდს ეკუთვნის დივიდენდი, ან როდის მოხდა დივიდენდების საბოლოო განაწილება.

პოტენციურად მაქსიმალური გადასახდელი მოგების გადასახადი, რომელიც შეიძლება კომპანიას წარმოექმნას გაუნაწილებელი მოგების მთლიანად დივიდენდის სახით განაწილების შემთხვევაში, არ არის აღიარებული კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში. მომავალში, დივიდენდების გაცემის შემთხვევაში გადასახდელი მოგების გადასახადის მაქსიმალურმა ოდენობამ შეიძლება შეადგინოს 53,118 აშშ დოლარი. საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 92¹ ნაწილის მიხედვით არარეზიდენტი საწარმოს მუდმივი დაწესებულების მიერ 2017 წლის 1 იანვრამდე მიღებული მოგების განაწილება მოგების გადასახადით არ იბეგრება, შესაბამისად სრულად განაწილების შემთხვევაში მოგების გადასახადით არ დაიბეგრება 305,854 დოლარი, ხოლო 2017 წლის 1 იანვრის შემდგომ პერიოდში მიღებული მოგების - 301,000 აშშ დოლარის - განაწილება დაიბეგრება მოგების გადასახადით.

17. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“ წარმოადგენს:

- ა) მხარეს, რომელიც პირდაპირ, ან ერთი, ან მეტი შუალედური რგოლის საშუალებით არაპირდაპირ: აკონტროლებს საწარმოს, კონტროლდება საწარმოს მიერ ან იმყოფება საერთო კონტროლის ქვეშ (ეს მოიცავს სათავო და შვილობილ საწარმოებს); საწარმოში ისეთი ოდენობის წილის მფლობელია, რომ მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა შეუძლია მასზე; და ერთობლივად აკონტროლებს საწარმოს;
- ბ) მხარე არის საწარმოს ან მისი სათავო საწარმოს უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრი
- გ) მხარე არის ა) ან ბ) პუნქტებით გათვალისწინებული პიროვნებების ოჯახის წევრი
- დ) მხარე არის საწარმოს, რომელსაც აკონტროლებს, ერთობლივად აკონტროლებს ან მასზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს ა) და ბ) პუნქტებში განსაზღვრულ რომელიმე პიროვნებას ან, რომელშიც მნიშვნელოვანი ხმის უფლებით პირდაპირ ან არაპირდაპირ სარგებლობენ პიროვნებები.

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას. კომპანიასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის ოპერაციების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ.

„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს–ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

17. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

დაკავშირებული მხარეების შენიშვნა შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

		31 დეკემბერი 2018	
		ნაშთი დაკავშირებულ მხარესთან	სულ ფინანსური ანგარიშგების მუხლისთვის
სავაჭრო ვალდებულებები		6,637,957	6,656,341
BORUSAN MAKINA VE GUC SISTEMLERI SAN. VE TIC. A.S.	დამფუძნებელი	2,452,116	
BORUSAN IS MAKINALARI KIRALAMA SAN. VE TIC. A.S.	ერთობლივი მფლობელობა	106,574	
BORUSAN MAKINA VE GUC SISTEMLERI SAN. VE TIC. A.S. AZERBAIJAN	ერთობლივი მფლობელობა	38,207	
MIT INTERNATIONAL TRADE LIMITED	ერთობლივი მფლობელობა	3,721,333	
Machinery Intertrade Ltd	ერთობლივი მფლობელობა	319,727	
		31 დეკემბერი 2017	
		ნაშთი დაკავშირებულ მხარესთან	სულ ფინანსური ანგარიშგების მუხლისთვის
სავაჭრო მოთხოვნები		1,463,814	1,862,839
BORUSAN MAKINA VE GUC SISTEMLERI SAN. VE TIC. A.S.	დამფუძნებელი	1,364,518	
BORUSAN MAKINA VE GUC SISTEMLERI SAN. VE TIC. A.S. AZERBAIJAN	ერთობლივი მფლობელობა	99,296	
სავაჭრო ვალდებულებები		6,412,688	6,428,802
BORUSAN IS MAKINALARI KIRALAMA SAN. VE TIC. A.S.	ერთობლივი მფლობელობა	79,605	
MIT INTERNATIONAL TRADE LIMITED	ერთობლივი მფლობელობა	5,715,598	
Machinery Intertrade Ltd	ერთობლივი მფლობელობა	617,485	

„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

17. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

	დაკავშირებული მხარე	1 იანვარი 2017	
		ნაშთი დაკავშირებულ მხარესთან	სულ ფინანსური ანგარიშგების მუხლისთვის
სავაჭრო მოთხოვნები		786,575	1,633,531
BORUSAN MAKINA VE GUC SISTEMLERI SAN. VE TIC. A.S.	დამფუძნებელი	786,575	
სავაჭრო ვალდებულებები		6,529,917	6,550,208
BORUSAN IS MAKINALARI KIRALAMA SAN. VE TIC. A.S.	ერთობლივი მფლობელობა	415,702	
BORUSAN MAKINA VE GUC SISTEMLERI SAN. VE TIC. A.S. AZERBAIJAN	ერთობლივი მფლობელობა	44,866	
MIT INTERNATIONAL TRADE LIMITED	ერთობლივი მფლობელობა	5,752,987	
Machinery Intertrade Ltd	ერთობლივი მფლობელობა	316,362	

კომპანიის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარდა დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული შემდეგი ოპერაციები:

	დაკავშირებული მხარე	2018	
		ოპერაცია დაკავშირებულ მხარესთან	სულ ფინანსური ანგარიშგების მუხლისთვის
ამონაგები		462,736	11,511,204
BORUSAN MAKINA VE GUC SISTEMLERI SAN. VE TIC. A.S. AZERBAIJAN	ერთობლივი მფლობელობა	246,096	
MIT INTERNATIONAL TRADE LIMITED	ერთობლივი მფლობელობა	216,640	

	დაკავშირებული მხარე	2017	
		ოპერაცია დაკავშირებულ მხარესთან	სულ ფინანსური ანგარიშგების მუხლისთვის
ამონაგები		332,879	9,680,022
BORUSAN MAKINA VE GUC SISTEMLERI SAN. VE TIC. A.S. AZERBAIJAN	ერთობლივი მფლობელობა	105,696	
MIT INTERNATIONAL TRADE LIMITED	ერთობლივი მფლობელობა	227,183	

	2018	2017
უმაღლესი ხელმძღვანელობის გასამრჯელო	117,594	109,777

18. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ ადგილი არ ჰქონია ისეთ მოვლენებს, რომლებიც საჭიროებენ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვას.

19. ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია ქვემოთ. აღნიშნული პოლიტიკები ეხება წარდგენილ ყველა წელს, თუ განსხვავებული არ არის განცხადებული.

უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციები

ა) სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

თავის ოპერაციებში კომპანია სამუშაო და წარსადგენ ვალუტად იყენებს აშშ დოლარს, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს კომპანიის ოპერაციებზე. ამგვარად, მოცემული ფინანსური ანგარიშგებისათვის შეფასების ვალუტად კომპანია იყენებს აშშ დოლარს.

კომპანიის მიერ სამუშაო ვალუტის შერჩევის დროს გამოყენებულ იქნა შემდეგი მსჯელობა: მის მიერ განხორციელებული შესყიდვები არსებითად (თითქმის სრულად) არის აშშ დოლარში. გაყიდვები მართალია ძირითადად ლარშია, მაგრამ საფასო პოლიტიკა დოლარშია და გაყიდვები ადგილობრივ ბაზარზე დოლარის კურსის შესაბამისად იცვლება. აშშ დოლარში ასევე ხორციელდება ისეთი ოპერაციები, როგორიცაა კომპანიის დაფინანსება, საოპერაციო ხარჯების ნაწილის გაწევა, ვალდებულებების დაფარვა და სხვა. კომპანია არის „ბორუსან მაქინას“ ჯგუფის წევრი და ჯგუფის ყველა მონაწილის სამუშაო ვალუტა არის აშშ დოლარი, გარდა დედა კომპანიისა, რადგან მისი მოქმედების არეალი არის ევრო ზონა.

ბ) ოპერაციები და ნაშთები

უცხოურ ვალუტაში არსებული ოპერაციები გადაიანგარიშება სამუშაო ვალუტაში ოპერაციის დღეს დადგენილი გაცვლითი კურსების შესაბამისად ან იმ თარიღში არსებული კურსით, რომელშიც მოხდა გადაფასება. უცხოურ ვალუტაში ასახული მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება სამუშაო ვალუტაში საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსათვის.

კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორისი სხვაობები აისახება პერიოდის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როგორც „ზარალი ვალუტის კურსთა შორის სხვაობიდან, წმინდა“.

2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვარს უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული ბოლო გაცვლითი კურსი (საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი) იყო შემდეგი:

	ლარი	ევრო
კურსი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	0.3736	0.8718
კურსი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	0.3858	0.8350
კურსი 2017 წლის 1 იანვრისთვის	0.3778	0.9473

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივები

ფასს 9-მ ჩაანაცვლა ბასს 39 – „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“. ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით ფინანსური აქტივები შეიძლება დაკლასიფიცირდეს სამ კატეგორიად - „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“, „რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი, ცვლილებების მოგებაში ან ზარალში ასახვით“, „რეალური ღირებულებით შეფასებული, ცვლილებების სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით“.

19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

2017 წლის 1 იანვრისთვის (ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების პირველად წარდგენის თარიღისთვის), კომპანიის ხელმძღვანელობამ შეაფასა, თუ რომელი ბიზნეს მოდელი შეესაბამება კომპანიის ფინანსურ აქტივებს და ყველა აქტივი დააკლასიფიცირა შემდეგ კატეგორიად „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი

მოცემული აქტივები წარმოიქმნება მომხმარებლებისთვის საქონლისა და მომსახურების მიწოდებიდან (მაგ. სავაჭრო მოთხოვნები), ასევე მოიცავს სხვა სახის ფინანსურ აქტივებს, რომლის ფლობის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირს და მასზე დარიცხულ პროცენტს. ისინი საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან ან გამოშვებასთან და შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, შემცირებული გაუფასურების რეზერვის მოცულობით.

მიმდინარე და გრძელვადიანი სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი აღიარებულია პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის საფუძველზე, რომლის მიხედვით არსებობის მანძილზე სავაჭრო მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება რეზერვების მატრიცის გამოყენებით. კომპანია საკრედიტო ზარალის წარსულ მონაცემებს იყენებს ფინანსური აქტივების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად. კომპანია აფასებს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების გადაუხდელობის ალბათობას. შემდეგ მოცემული ალბათობა მრავლდება მოსალოდნელ დანაკარგებზე, რომელიც გამოწვეულია ხელშეკრულების შეუსრულებლობის რისკიდან, რათა განისაზღვროს სავაჭრო მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი. სავაჭრო მოთხოვნები აღრიცხულია წმინდა ღირებულებით, რომლის გაუფასურების რეზერვიც აღრიცხულია განცალკევებულ ანგარიშზე ხარჯის კორესპოდენციით, რომელიც აღიარებულია ხარჯად სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. კომპანია სავაჭრო მოთხოვნების სრულ ღირებულებას ჩამოწერს რეზერვის მოცულობაზე, როდესაც განსაზღვრავს, რომ სავაჭრო მოთხოვნა აღარ ექვემდებარება დაბრუნებას.

ფინანსური აქტივები შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით მოიცავს სავაჭრო მოთხოვნებს და ფულსა და ფულის ეკვივალენტებს.

ფული და ფულის ეკვივალენტები არის ისეთი აქტივები, რომლებიც დაუბრკოლებლად გადაიცვლება ნაღდი ფულის წინასწარ ცნობილ ოდენობაზე და მათი ღირებულების შეცვლის რისკი უმნიშვნელოა. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, ფულს გზაში, ფულად სახსრებს საბანკო ანგარიშებზე და მოთხოვნამდე დეპოზიტებს, რომელთა ვადიანობა არის 3 თვემდე. 3 თვეზე მეტი ვადით შეზღუდული სახსრები არ ჩაირთვება ფულში და ფულის ეკვივალენტებში.

ფინანსური ვალდებულებები

მიზნიდან გამომდინარე კომპანია მის ფინანსურ ვალდებულებებს აკლასიფიცირებს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად. 2017 წლის 1 იანვრისთვის (ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების პირველად წარდგენის თარიღისთვის), კომპანიას ყველა ფინანსური ვალდებულება დაკლასიფიცირებული აქვს „სხვა ფინანსური ვალდებულებების“ კატეგორიაში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სესხებს, სავაჭრო ვალდებულებებს, სხვა მიმდინარე ვალდებულებებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დანეტება

კომპანია ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ანეტებს მაშინ, როდესაც ურთიერთობა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და კომპანია გეგმავს ანგარიშსწორებას ნეტო საფუძველზე ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

ფინანსური ვალდებულებებისა და აქტივების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც კონტრაქტიდან წარმომდგარი ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ან ეს უფლება კონტრაქტის საფუძველზე გადაეცემა სხვა მხარეს მფლობელობის უფლებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელთან ერთად. ნებისმიერი წილი გადაცემულ ფინანსურ აქტივში, რომელიც უნარჩუნდება კომპანიას, მის მიერ აღიარდება, როგორც ცალკეული აქტივი ან ვალდებულება.

ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები შეფასებულია, როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი.

თვითღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რომელიც პირდაპირ კავშირშია აქტივის შეძენასთან. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივების ღირებულება მოიცავს პირდაპირი შრომისა და გამოყენებული მასალების ღირებულებას, ასევე აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანასთან დაკავშირებულ ნებისმიერი სახის დანახარჯს და ნივთების დემონტაჟისა და თავიანთი ადგილმდებარეობიდან მოხსნის ღირებულებას. ძირითადი საშუალებებისთვის შეძენილი კომპიუტერული პროგრამა, რომელიც მისი ფუნქციონალურობისათვის აუცილებელია, კაპიტალიზდება როგორც შესაბამისი ძირითადი საშუალების ნაწილი.

როდესაც ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ცალკეული ერთეულების სასარგებლო მომსახურების ვადა ერთმანეთისაგან განსხვავდება, ისინი აღირიცხებიან ძირითადი საშუალებების ცალ-ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად).

ძირითადი საშუალებების ერთეულის რეალიზაციიდან მიღებული სარგებელი ან დანაკარგი განისაზღვრება, როგორც ძირითადი საშუალების წმინდა საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვიდან ამონაგებს შორის სხვაობა და, შესაბამისად, აისახება მოგება ან ზარალში სხვა შემოსავლების/სხვა ხარჯების ნაწილში.

შემდგომი ხარჯები

თავდაპირველი აღიარების შემდგომი კაპიტალიზებადი ხარჯები მოიცავს რემონტისა და აქტივის შეცვლის იმ დანახარჯებს, რომლებიც ახანგრძლივებს აქტივის სასიცოცხლო ვადას ან ზრდის მწარმოებულობას. რემონტისა და შენახვის ხარჯები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს კაპიტალიზებადი ხარჯების კრიტერიუმებს, აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯად, როდესაც ის გაიწევა, სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ცვეთა

ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ცვეთის დაანგარიშება ხდება მათი დამონტაჟებისა და გამოყენების მზაობის დღიდან, რაც შეეხება „კომპანიის“ მიერ აშენებულ აქტივებს, მათი ცვეთის დაანგარიშება ხდება აქტივების საბოლოო მდგომარეობამდე მიყვანის და მათი გამოყენების მზაობის დღიდან. ცვეთა იანგარიშება ცვეთადი ღირებულებიდან, რომელიც არის აქტივის თვითღირებულებას გამოკლებული აქტივის ნარჩენი ღირებულება.

ძირითად საშუალებებს ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის გამოყენებით ცალკეული აქტივისათვის განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას. მიწაზე ცვეთის დარიცხვა არ ხდება.

ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის მიმდინარე და შესადარისი პერიოდების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები შემდეგია:

ჯგუფი	სასარგებლო მომსახურების ვადა (წელი)
მიწა	ცვეთა არ ერიცხება
შენობები	50
მანქანა-დანადგარები და სხვა მოწყობილობები	3-13
ავეჯი და ოფისის აღჭურვილობა	2-12
სატრანსპორტო საშუალებები	5-12
იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	5

არამატერიალური აქტივები

კომპანიის არამატერიალურ აქტივებს წარმოადგენს ლიცენზიები პროგრამულ უზრუნველყოფაზე (5 წლიანი სასარგებლო მომსახურების ვადით). არამატერიალური აქტივები თავდაპირველად აღიარებულია თვითღირებულებით, რომელიც შემცირებულია ნებისმიერი დაგროვილი ამორტიზაციის და გაუფასურების ზარალის თანხით.

არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება წრფივი მეთოდით, სასარგებლო მომსახურების ვადის შესაბამისად.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანიის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება განიხილება ყოველი ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის, რათა დადგინდეს, არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება. გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომელთა ინდივიდუალური შეფასება ვერ ხერხდება, ერთიანდება მცირე აქტივთა ჯგუფებში. ეს ჯგუფები („ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული“, „ფსწე“), მუდმივი გამოყენების პირობებში, უზრუნველყოფენ ფულადი ნაკადების ისეთ შემოდინებას, რომელიც სრულიად დამოუკიდებელია სხვა აქტივების ან აქტივთა ჯგუფის მიერ წარმოქმნილი ფულადი ნაკადებისგან.

აქტივის ან „ფსწე“-ს ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და საბაზრო ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯებს შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება გადასახადების გადახდამდე დისკონტის განაკვეთის გამოყენებით ასახავს ფულის დროში ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებას და ამ აქტივებისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება იმ შემთხვევაში თუ აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულთან მიმართებაში გამოყოფილია აქტივების საბალანსო ღირებულების შესამცირებლად თანაბარი პროპორციის საფუძველზე.

19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი გაუფასურების ზარალის შემცირების ან აღმოფხვრის რაიმე ნიშნის გამოსავლენად ხელახლა ფასდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება, თუ ანაზღაურებადი ღირებულების გაანგარიშებაში გამოყენებულ დაშვებებში ცვლილებას ჰქონდა ადგილი. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება მხოლოდ იმ ზღვრამდე, სანამ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ მიაღწევს იმ ღირებულებას, ცვეთისა და ამორტიზაციის გათვალისწინებით, რაც ექნებოდა აქტივს, გაუფასურება რომ არ მომხდარიყო.

მარაგები

მარაგების საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით და შემდგომი აღრიცხვა თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. თვითღირებულება მოიცავს შეძენისა და სხვა ხარჯებს, რომლებიც დაკავშირებულია მარაგების ტრანსპორტირებასა და დასაწყობებასთან. მაგალითად, ტრანსპორტირებისა და იმპორტის ხარჯები, ასევე სხვა პირდაპირი ხარჯები.

მარაგების თვითღირებულება გამოითვლება საშუალო შეწონილი მეთოდით, საწყობების მიხედვით.

საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი.

კომპანიის ავტორიზებული საწესდებო კაპიტალის მოცულობა განისაზღვრება მფლობელების მიერ. ავტორიზებული კაპიტალი აღიარდება საწესდებო კაპიტალად კომპანიის მთლიან კაპიტალში, იმდენად, რამდენადაც იგი შევსებულია კომპანიის მფლობელების მიერ. საწესდებო კაპიტალი აღიარებულია კომპანიის მიერ მიღებული შემონატანების რეალური ღირებულებით.

ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან, და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში, გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან არ არის მოსალოდნელი.

ფინანსურ ანგარიშგებაში არ აისახება პირობითი აქტივები. მაგრამ ისეთი ფინანსური აქტივების შესახებ ინფორმაცია, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა კომპანიაში შესაძლებელია - აისახება განმარტებით შენიშვნებში. იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას აქვს რწმუნება, რომ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა კომპანიაში, მაშინ მასთან დაკავშირებული აქტივი და შემოსავალი აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც ადგილი ჰქონდა შეფასების ცვლილებას.

ანარიცხი წარმოადგენს ვალდებულებას, რომელიც დაკავშირებულია რაოდენობრივ და დროით განუსაზღვრელობებთან. ვალდებულება კი წარმოადგენს კომპანიის მიმდინარე დავალიანებას, რომელიც წარმოიშვა წარსული მოვლენის შედეგად, და რომლის დაფარვა გამოიწვევს კომპანიიდან ეკონომიკური სარგებლის გადინებას.

ვალდებულების წარმოშობი მოვლენა არის მოვლენა, რომელიც წარმოშობს სამართლებრივ ან

კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რაც გულისხმობს, რომ კომპანიას არ გააჩნია სხვა რეალური ალტერნატივა, და მან უნდა დაფაროს თავისი ვალდებულებები. სამართლებრივი ვალდებულება გამომდინარეობს:

- გარიგებიდან (ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ან ნაგულისხმევი პირობების გათვალისწინებით);
- კანონმდებლობიდან; ან
- სხვა სამართლებრივი ქმედებიდან.

19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

კონსტრუქციული ვალდებულება გამომდინარეობს კომპანიის ქმედებიდან, სადაც:

- წარსულში დადგენილი პრაქტიკიდან, კომპანიის მიერ გამოქვეყნებული პოლიტიკიდან ან სპეციფიკური მიმდინარე ანგარიშგებიდან გამომდინარე, კომპანია მიაჩნის, რომ იგი იღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- შედეგად, მესამე მხარეს კომპანიასთან მიმართებაში გააჩნია გარკვეული მოლოდინი, რომ იგი შეასრულებს ამ პასუხისმგებლობებს.

დაბეგვრა

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად მოგების გადასახადით იბეგრება წმინდა მოგების განაწილება. საანგარიშგებო პერიოდში მოგების გადასახადის მოქმედი განაკვეთი არის 15 %, ტექნიკურად, გადასახადის დაანგარიშების მიზნებისთვის დასაბეგრ მოგებას მიესადაგება შემდეგი განაკვეთი - 15%/85%. მოგების გადასახადის გადახდა ხდება ფიზიკურ და არა-რეზიდენტ (როგორც ფიზიკურ, ისე იურიდიულ) პირებზე გაცემულ დივიდენდზე.

საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად, მოგების გადასახადით იბეგრება შემდეგი ოპერაციები/გადახდები:

- დივიდენდის გადახდა
- სახელშეკრულებო და საბაზრო ფასის შორის სხვაობა
- ხარჯები, რომლებიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან
- გადახდები, რომლებიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან
- საქონლის უსასყიდლო მიწოდება
- ლიმიტის ზემოთ წარმომადგენლობითი ხარჯები

კომპანია აღიარებს მოგების გადასახადს და ვალდებულებას იმ პერიოდში, როდესაც ხდება დივიდენდის გამოცხადება, მიუხედავად იმისა, რომელი პერიოდის დივიდენდის გაცემას ეხება ან როდის გაიცემა.

საქართველოში არსებული საგადასახადო სისტემის სპეციფიკურობიდან გამომდინარე, აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო და ფინანსურ ბაზებს შორის სხვაობები არ წარმოშობენ გადავადებულ საგადასახადო აქტივსა და ვალდებულებას.

გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა, აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნის დროს. მავალდებულებელი მოვლენა არის მოვლენა, რომელიც ავალდებულებს კომპანიას გადაიხადოს გადასახადი. გადასახადები დაანგარიშებულია საქართველოს საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად. წინასწარ გადახდილი გადასახადები აღიარდება აქტივად.

ამონაგები კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან

ზოგადი მიმოხილვა

კომპანია აღიარებს ამონაგებს დაპირებული საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლებისთვის გადაცემისას, იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომლის მიღების უფლებასაც კომპანია მოელის ამ საქონლის ან მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ. კომპანია იყენებს ხუთ საფეხურიან მოდელს მომხმარებელთან გაფორმებული ყველა ხელშეკრულების მიმართ:

- მომხმარებელთან ხელშეკრულების იდენტიფიცირება;
- სახელშეკრულებო ვალდებულებების დადგენა;
- გარიგების ფასის განსაზღვრა;
- გარიგების ფასის მიკუთვნება სახელშეკრულებო ვალდებულებასთან;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც (ან თუ) პირი შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას.

19. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

კომპანია ამონაგებს აღიარებს სახელშეკრულებო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე “კონტროლი” მომხმარებელს გადაეცემა.

შესასრულებელი ვალდებულება და ამონაგების აღიარების დროულობა

კომპანიის ამონაგების ძირითად ნაწილს წარმოადგენს მომხმარებლებისთვის საგზაო-სამშენებლო მოწყობილობების, ენერგეტიკული სისტემებისა და სათადარიგო ნაწილების მიყიდვა, ასევე მათი შემდგომი მომსახურება.

კომპანიის პოლიტიკა ზემოთ ჩამოთვლილი შემოსავლის მაფორმირებელი საქმიანობებისთვის მოცემულია ქვემოთ:

ამონაგები საგზაო-სამშენებლო მოწყობილობების, ენერგეტიკული სისტემებისა და სათადარიგო ნაწილების გაყიდვიდან

ამონაგები საგზაო-სამშენებლო მოწყობილობების, ენერგეტიკული სისტემებისა და სათადარიგო ნაწილების გაყიდვიდან აღიარდება მაშინ, როდესაც კონტროლი მოცემულ აქტივზე გადაეცემა მომხმარებელს. გარიგების ღირებულების ნაწილის გადახდა ხდება ავანსად, ხოლო დარჩენილი ნაწილისა დაუყოვნებლივ, როდესაც ხდება მომხმარებლის მიერ საქონლის შესყიდვა. აქედან გამომდინარე, ამ სახის შემოსავლის აღიარება ხდება იმ დროს, როდესაც ფიზიკური მფლობელობა გადაეცემა მომხმარებელს.

ამონაგები შემდგომი მომსახურებიდან

ამონაგები შემდგომი მომსახურებიდან მოიცავს მაგ. სათადარიგო ნაწილების შეცვლას, ყოველთვიურ თუ ერთჯერად პროფილაქტიკურ მიმოხილვას, ტექნიკის ქირავნობა და სხვა. ამონაგები რეგულარული მომსახურების მიწოდებიდან, როგორც არის მაგ. ყოველთვიური მომსახურება, ტექნიკის ქირავნობა და სხვა დაკავშირებული მომსახურებები, აღიარდება დროთა განმავლობაში იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც მოხდა მომსახურების მიწოდება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ყოველდღიური ღირებულების შესაბამისად, ხოლო ამონაგები ერთჯერადი მომსახურებიდან მაგ. სათადარიგო ნაწილის შეცვლა, აღიარდება მაშინ, როდესაც აღნიშნული ერთჯერადი მომსახურება მიეწოდება მომხმარებელს. გარიგების ღირებულების გადახდა ხდება მთლიანად, როდესაც ხდება მომხმარებლის მიერ მომსახურების მიღება, ან მომდევნო 1 თვის მანძილზე.

საკონტრაქტო ღირებულების განსაზღვრა

კომპანიის ამონაგების ძირითადი საკონტრაქტო ღირებულება არის ფიქსირებული და შესაბამისად, თითოეული კონტრაქტიდან მისაღები შემოსავლის განსაზღვრა ხდება მოცემული ფიქსირებული ფასების მიხედვით.

შესასრულებელ ვალდებულებებს შორის ღირებულების გადანაწილება

კომპანიის კონტრაქტების უმეტესი ნაწილი არის ფიქსირებულფასიანი. დიდი მოცულობის შეკვეთის შემთხვევაში ფასდაკლების შეთავაზებისას, ოპერაციის ფასი ერთეული პროდუქტისთვის გაიანგარიშება მთლიანი საკონტრაქტო ღირებულების გაყოფით აქტივის რაოდენობაზე. როდესაც მომხმარებელი უკვეთავს ერთზე მეტ პროდუქტს, კომპანია მთლიან საკონტრაქტო ფასს თითოეულ პროდუქტზე ანაწილებს მათი ინდივიდუალური გასაყიდი ფასის მიხედვით (ყველა პროდუქტია შეიძლება გაიყიდოს ცალკე).

გამოყენებული გათავისუფლება

კომპანიამ გამოიყენა ქვემოთ მოცემული გათავისუფლება:

- არ განიხილავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, როდესაც აქტივზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის თარიღსა და მიღებული ანაზღაურების თარიღებს შორის სხვაობა არის ერთ წელზე ნაკლები; და
- ხელშეკრულების გაფორმების დამატებითი დანახარჯები ხარჯებში აღიარდება მათი გაწევისას, თუ აქტივის ამორტიზაციის პერიოდის ხანგრძლივობა ერთ წელს არ აღემატება.

19. მნიშვნელოვანი სადარიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ხარჯების აღიარება

ხარჯების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშობა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირება, რაც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასა ან ვალდებულების ზრდასთან, რაც შეიძლება საიმედოდ განისაზღვროს.

მომსახურების გაწევისას წარმოქმნილი ხარჯები აღიარდება მიღებული შემოსავლის პროპორციულად. ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებისგან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარ არის მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

სახელფასო ხარჯები

ხელფასები, ბონუსები და არაფულადი სარგებელი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით იმ პერიოდში, როდესაც შესაბამისი მომსახურება მიიღო კომპანიამ დასაქმებულისგან.

საპროცენტო ხარჯი

საპროცენტო ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში დარიცხვის მეთოდით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისად. ამ მეთოდის შესაბამისად გადავადდება ყველა ის საკომისიო ხარჯი, რომელიც დაკავშირებულია სესხის მიღებასთან, რადგანაც ოპერაციის ხარჯები ჩართულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებაში.

საოპერაციო იჯარა

საოპერაციო იჯარის გადასახადების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდის გამოყენებით იჯარის პერიოდის განმავლობაში. მიღებული საიჯარო შეღავათების აღიარება ხორციელდება, როგორც სრული საიჯარო ხარჯის შემადგენელი ნაწილი იჯარის ვადის განმავლობაში.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე მომხდარი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან კომპანიის ფინანსური პოზიციის შესახებ, აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები, რომლებიც გავლენას არ ახდენენ კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის თარიღისთვის, მაგრამ არსებითი მნიშვნელობისაა, აისახება ფინანსური ანგარიშგების თანდართულ შენიშვნებში.

**„ბორუსან მაქინა ვე გუჩ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს–ის საქართველოს წარმომადგენლობა“
მმართველობის ანგარიშგება**

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

შინაარსი:

1. საქმიანობის მიმოხილვა.....	37
2. განვითარების გეგმა	37
3. კვლევის სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა	37
4. პროდუქტის განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა	38
5. ინფორმაცია ფილიალების შესახებ	38
6. 2018 და 2017 წლების ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები	38
7. საკუთარი წილების შეძენა კომპანიის მიერ	39
8. რისკები და მათი მართვა	39

1. საქმიანობის მიმოხილვა

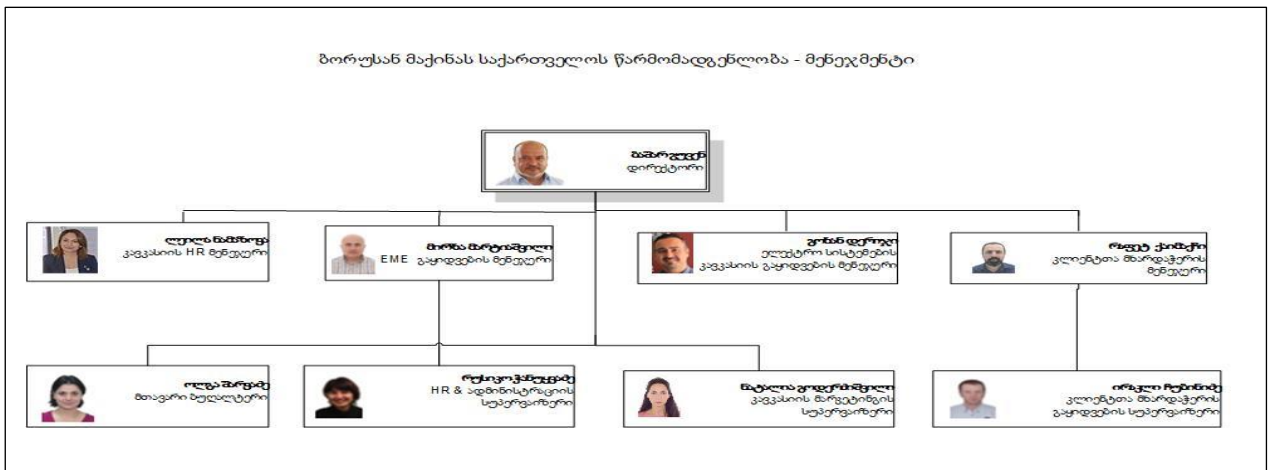
„ბორუსან მაქინა ვე გუპ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“ (შემდეგ - ბორუსან კატ საქართველო) წარმოადგენს უცხოური საწარმოს ფილიალს, რომელიც დაფუძნდა 1997 წლის 6 ოქტომბერს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

კომპანიის 100%-იანი წილის მფლობელია სს „ბორუსან მაქინა ვე გუპ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთი“ (თურქეთი), რომელიც 1994 წლიდან ოპერირების როგორც „Caterpillar“-ის ოფიციალური დილერი-წარმომადგენელი. გარდა ამისა აწარმოებს შემდეგი კომპანიების პროდუქციის დისტრიბუციას: Metso, Mantsinen, Mecalac, Terex O&K, Exxon Mobil, MaK, Olympian, BESys, EMD და ClydeUnion და უკავია წამყვანი პოზიციები თურქეთის მსხვილ კომპანიებს შორის.

კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ამერიკული ბრენდის - „Caterpillar“-ის წარმოების საგზაო-სამშენებლო მოწყობილობების, ენერგეტიკული სისტემებისა და სათადარიგო ნაწილების გაყიდვა, ასევე მათი შემდგომი მომსახურება.

ბორუსან კატ საქართველოს ფოკუსირების მთავარ არეალს წარმოადგენს მომხმარებელთა მხარდაჭერის მომსახურება, სათადარიგო ნაწილების გაყიდვა და სადისტრიბუციო პროდუქციის შემდგომი მომსახურება და შეკეთება.

ორგანიზაციის სტრუქტურა

2. განვითარების გეგმა

კომპანიის ბიზნეს სტრატეგია გამომდინარეობს ჯგუფის ბიზნეს სტრატეგიიდან.

ბორუსანის ჯგუფის ძირითადი სტრატეგია ეფუძნება ქვეყნის ეკონომიკის თითოეულ მიმართულებაში დამატებული ღირებულების განუწყვეტლივ შექმნას და გლობალურ ბაზრებზე ფოკუსირებული, ინოვაციური პროდუქტებისა და სერვისების შემქმნელი აზროვნების მხარდაჭერას.

პროდუქტის განვითარება და ფასწარმოქმნის სტრატეგიები, განისაზღვრება კატერპილარსა და ბორუსან კატ ჯორჯიასთან კოორდინაციის პირობებში. სს „ბორუსან მაქინა ვე გუპ სისტემლერი სანაი ვე თიჯარეთი“ (თურქეთი) და კატერპილარი მხარს უჭერენ ბორუსან კატ საქართველოს მარკეტინგული საქმიანობის გაგრძელების, სტრატეგიული დაგეგმვისა და უცხოურ კომპანიებთან (ვისთვისაც კომპანია აწარმოებს პროდუქტების დისტრიბუციას) ურთიერთობების განვითარების საკითხებში.

3. კვლევის სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა

კომპანია არ ეწევა კვლევისა და განვითარების საქმიანობას.

მმართველობის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

4. პროდუქტის განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა

პროდუქტის განვითარებით დაკავებულია თავად კატერპილარი, ბორუსან კატ ჯორჯია კი მსგავს ღონისძიებებში არ არის ჩართული.

5. ინფორმაცია ფილიალების შესახებ

ბორუსან კატ ჯორჯია საქმიანობას ეწევა ერთ ცენტრალურ ოფისსა და 2 ფილიალში - დიღომსა და ბათუმში. დიღომის ფილიალი გაიხსნა 2016 წელს, ხოლო ბათუმის ფილიალი - 2017 წელს.

2018 და 2017 წლების გაყიდვების მონაცემები ფილიალების მიხედვით წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	2018	2017
ბათუმის ოფისი	2%	1%
დიღომის ოფისი	6%	3%
ცენტრალური ოფისი	92%	96%

6. 2018 და 2017 წლების ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

გაყიდვების მონაცემები ერთეულებში:

	2018	2017	სხვაობა	ცვლილების %
საგზაო-სამშენებლო ტექნიკა	51	48	3	6%
ენერგო სისტემები	11	9	2	22%
ჯამი	62	57	5	9%

როგორც ცხრილშია წარმოდგენილი, საგზაო-სამშენებლო ტექნიკისა და ენერგო სისტემების გაყიდვების რაოდენობა 2017 წელთან შედარებით გაიზარდა.

ძირითადი კოეფიციენტები

	2018	2017
მიმდინარე ლიკვიდობის კოეფიციენტი	64%	61%
ვალდებულებები საკუთარი კაპიტალის მიმართ	12.75	19.95
აქტივების ბრუნვალობის კოეფიციენტი	3,0%	0,80%

დაფარვის განაკვეთი 3%-ით გაიზარდა 2017 წლიდან 2018 წლამდე.

ასევე გაუმჯობესდა საკუთარი კაპიტალის წინაშე ვალდებულებების განაკვეთი 2017 წლიდან 2018 წლამდე.

აქტივების ბრუნვის განაკვეთი, რომელიც იანგარიშება როგორც დაბეგვრამდე მოგება გაყოფილი აქტივების საშუალო ჯამზე, აგრეთვე უმჯობესდება.

- მიმდინარე ლიკვიდობის კოეფიციენტი= მიმდინარე აქტივები/მიმდინარე ვალდებულებები
- ვალდებულებები საკუთარი კაპიტალის მიმართ= მთლიანი ვალდებულებები/მთლიანი კაპიტალი

აქტივების ბრუნვალობის კოეფიციენტი=წმინდა მოგება/მთლიანი აქტივები

6. 2018 და 2017 წლების ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები (გაგრძელება)

ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

(\$)	2018	2017	სხვაობა
გაყიდვები	11,511,204	9,680,022	1,831,182
საერთო მოგება	1,311,190	1,148,264	162,926
საოპერაციო მოგება	326,769	257,175	69,594
დაბეგვრამდე არსებული მოგება	243,189	57,812	185,377

2018 წელი მნიშვნელოვანი წელი იყო გაყიდვებისა და ზრდის თვალსაზრისით. საქართველოს ბაზრის პირობები გაუმჯობესდა. ასევე გაიზარდა ბორუსან კატ საქართველოს საბაზრო წილი 2017 წლიდან 2018 წლამდე.

7. საკუთარი წილების შეძენა კომპანიის მიერ

კომპანიის მიერ წლის განმავლობაში არ განხორციელებულა საკუთარი წილების რაიმე შესყიდვა.

8. რისკები და მათი მართვა

საბაზრო და სამრეწველო რისკები

საბაზრო რისკი გულისხმობს გაძლიერებული კონკურენციის ზრდის პირობებში, ბაზარზე უარყოფითი მოთხოვნის პირობების ჩამოყალიბებას, ან მომხმარებელთა მოლოდინის შესაბამისი პროდუქტების არაადექვატურ მიწოდებას. კვლევისა და განვითარების, ინვესტიციებისა და წარმოების საქმიანობის საზღვარგარეთ განხორციელების გამო, შეიძლება ითქვას, რომ საბაზრო რისკმა შესაძლოა განსაკუთრებით იმოქმედოს კატერპილარის არარეზიდენტ კომპანიაზე. ამას გარდა, საქართველოში სამშენებლო აღჭურვილობისა და ენერგო სისტემების მრეწველობის სფეროში მოღვაწე ყველა სხვა კომპანიის მსგავსად, ბორუსან კატ საქართველოზეც მოქმედებს მრეწველობაში არსებული მიწოდება-მოთხოვნის ფაქტორები და ისიც ატარებს საბაზრო რისკს. საქართველოში საგზაო სამშენებლო ტექნიკით და ენერგოსისტემების სტრუქტურითა და რყევებით გამოწვეულ შესაძლო რისკებს თავის თავზე ძირითადად იღებს სს „ბორუსან მაქინა ვე გუპ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთი“ (თურქეთი).

რისკის გამანეიტრალებელი ძირითადი სტრატეგიები

- მომხმარებლებთან კარგი ურთიერთობები;
- კარგი კომუნიკაცია კატერპილართან.

მარაგების გაუფასურების რისკი

მარაგების გაუფასურების რისკი დაკავშირებულია კომპანიის პოტენციალთან პროდუქციის საბოლოო მარაგებთან მიმართებაში, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს კომპანიის დაზარალება. მარაგების გაუფასურების რისკი წარმოიქმნება მაშინ, როდესაც პროდუქტები მოძველდება, გაფუჭდება, ან როდესაც ბაზარზე მოთხოვნის დაცემის ან სხვა მიზეზის გამო, პროდუქცია იყიდება მის თვითღირებულებაზე უფრო დაბალ ფასად. ბორუსან კატ საქართველოს მარაგები ძირითადად შედგება სათადარიგო ნაწილებისა და საგზაო-სამშენებლო ტექნიკისგან. იმის გათვალისწინებით, რომ ბორუსან კატ საქართველო აწარმოებს კომერციული საქონლის იმპორტს მისი მომხმარებლებისაგან მიღებული წინასწარი შეკვეთების საფუძველზე და მას არ გააჩნია მარაგების მნიშვნელოვანი მოცულობა, შეიძლება ითქვას, რომ კომპანიის მიერ გაწეული მარაგების გაუფასურების რისკი მცირეა.

რისკის გამანეიტრალებელი ძირითადი სტრატეგიები

- მარაგების მნიშვნელოვანი მოცულობის არქონა;
- ფოკუსირება ნაკლებად მოძრავ მარაგებზე.

8. რისკები და მათი მართვა (გაგრძელება)

ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი

ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი დაკავშირებულია მოგების პოტენციურ დაკარგვასთან, რაც შეიძლება გამოწვეული იქნას გაცვლითი კურსების ცვლილებებით. გაცვლითი კურსების რყევის გამო შექმნილი გაურკვევლობით გამოწვეულ გაცვლითი კურსის რისკს ბორუსან კატ საქართველო ფარავს გაყიდვების ადგილობრივ ვალუტაში განხორციელების მეშვეობით, თუმცა გაყიდვის ფასი დამოკიდებულია დოლარის კურსის ცვლილებაზე. რადგანაც ბორუსან საქართველოს შესყიდვებისა და გაყიდვების უმეტესობა აშშ დოლარში ხორციელდება, კომპანიის მიერ გაწეული გაცვლითი კურსის რისკი შემცირებულია.

რისკის გამანეიტრალებელი ძირითადი სტრატეგია

- ღია პოზიციის ყოველკვირეული კონტროლი და საჭიროების შემთხვევაში შესაბამისი ზომების გატარება.

საკრედიტო რისკები

საკრედიტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე განიცდის ფინანსურ ზარალს სხვა მხარის მიერ ვალდებულების ვერ შესრულებით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება ისეთი ოპერაციების შედეგად, რომელიც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს. ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალური მოცულობის საკრედიტო რისკს.

როდესაც კომპანია აძლევს მომხმარებელს საქონელს ან უწევს მას მომსახურებას შემდგომი გადახდის პირობით, კომპანია ატარებს მომხმარებლების მიერ გადაუხდელობის რისკს. ბორუსან კატ საქართველოს მიერ შესრულებულ გაყიდვებზე თანხების ამოღების შესაძლო რისკს თავის თავზე იღებს ბორუსან კატ საქართველო. თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ ბორუსან კატ საქართველოს მომხმარებლებს უკვე მრავალი წელია წარმოადგენენ ერთიდაიგივე, ფინანსურად სანდო კომპანიები. ამიტომ, კომპანიის რისკი თანხების ამოღებასთან დაკავშირებით - მცირეა.

რისკის გამანეიტრალებელი ძირითადი სტრატეგიები

- ყოველი მომხმარებლისათვის დაწესებულია საკრედიტო ლიმიტი;
- საგზაო-სამშენებლო ტექნიკის გაყიდვები შეძლებისდაგვარად ხორციელდება წინასწარი გადახდის პირობით;

საგარანტიო ღირებულების რისკი

საგარანტიო რისკი წარმოიქმნება იმ შემთხვევებში როდესაც საქონელი ვერ აკმაყოფილებს მოსალოდნელ ან გაცხადებულ სტანდარტებს. თუ შესაძლო ტექნიკური პრობლემა გამომდინარეობს მომხმარებლისაგან, პასუხისმგებლობა ეკისრება მომხმარებელს; თუ პრობლემა წარმოიქმნება პროდუქციის იმპორტიდან მის მიწოდებამდე პროდუქტის გამოყენების პროცესში, რისკი ეკუთვნის შესაბამის მომწოდებელ მხარეს. მეორეს მხრივ, საგზაო-სამშენებლო ტექნიკის, ენერგო სისტემების ან სათადარიგო ნაწილების დიზაინიდან, წარმოებიდან და საბაზისო კომპონენტებიდან წამოჭრილ რისკებზე პასუხისმგებლობა ეკისრება მწარმოებელს და მას მთლიანად მწარმოებელი ანაზღაურებს.

მთავარი შემამსუშუქებელი სტრატეგია

- კატერპილარის ყველა პროდუქტზე გაიცემა სტანდარტული 1 წლიანი გარანტია;
- საგარანტიო ხარჯებს ანაზღაურებს მწარმოებელი.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული მმართველობის ანგარიშგება 2019 წლის 27 სექტემბერსაა დამოწმებული შემდეგი პირის მიერ:

დირექტორი

ბაშარ გიუვენ_____ .

„ბორუსან მაქინა ვე გურ სისტემური სანაი ვე თიჯარეთ სს-ის საქართველოს წარმომადგენლობა“

მმართველობის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(აშშ დოლარში)

8. რისკები და მათი მართვა (გაგრძელება)

ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი

ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი დაკავშირებულია მოგების პოტენციურ დაკარგვასთან, რაც შეიძლება გამოწვეული იქნას გაცვლითი კურსების ცვლილებებით. გაცვლითი კურსების რყევის გამო შექმნილი გაურკვეველობით გამოწვეულ გაცვლითი კურსის რისკს ბორუსან კატ საქართველო ფარავს გაყიდვების ადგილობრივ ვალუტაში განხორციელების მეშვეობით, თუმცა გაყიდვის ფასი დამოკიდებულია დოლარის კურსის ცვლილებაზე. რადგანაც ბორუსან საქართველოს შესყიდვებისა და გაყიდვების უმეტესობა აშშ დოლარში ხორციელდება, კომპანიის მიერ გაწეული გაცვლითი კურსის რისკი შემცირებულია.

რისკის გამანეიტრალებელი ძირითადი სტრატეგია

- ღია პოზიციის ყოველკვირეული კონტროლი და საჭიროების შემთხვევაში შესაბამისი ზომების გატარება.

საკრედიტო რისკები

საკრედიტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე განიცდის ფინანსურ ზარალს სხვა მხარის მიერ ვალდებულების ვერ შესრულებით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება ისეთი ოპერაციების შედეგად, რომელიც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს. ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალური მოცულობის საკრედიტო რისკს.

როდესაც კომპანია აძლევს მომხმარებელს საქონელს ან უწევს მას მომსახურებას შემდგომი გადახდის პირობით, კომპანია ატარებს მომხმარებლების მიერ გადაუხდელობის რისკს. ბორუსან კატ საქართველოს მიერ შესრულებულ გაყიდვებზე თანხების ამოღების შესაძლო რისკს თავის თავზე იღებს ბორუსან კატ საქართველო. თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ ბორუსან კატ საქართველოს მომხმარებლებს უკვე მრავალი წელია წარმოადგენენ ერთიდაიგივე, ფინანსურად სანდო კომპანიები. ამიტომ, კომპანიის რისკი თანხების ამოღებასთან დაკავშირებით - მცირეა.

რისკის გამანეიტრალებელი ძირითადი სტრატეგიები

- ყოველი მომხმარებლისათვის დაწესებულია საკრედიტო ლიმიტი;
- საგზაო-სამშენებლო ტექნიკის გაყიდვები შეძლებისდაგვარად ხორციელდება წინასწარი გადახდის პირობით;

საგარანტიო ღირებულების რისკი

საგარანტიო რისკი წარმოიქმნება იმ შემთხვევებში როდესაც საქონელი ვერ აკმაყოფილებს მოსალოდნელ ან გაცხადებულ სტანდარტებს. თუ შესაძლო ტექნიკური პრობლემა გამომდინარეობს მომხმარებლისაგან, პასუხისმგებლობა ეკისრება მომხმარებელს; თუ პრობლემა წარმოიქმნება პროდუქციის იმპორტიდან მის მიწოდებამდე პროდუქტის გამოყენების პროცესში, რისკი ეკუთვნის შესაბამის მომწოდებელ მხარეს. მეორეს მხრივ, საგზაო-სამშენებლო ტექნიკის, ენერგო სისტემების ან სათადარიგო ნაწილების დიზაინიდან, წარმოებიდან და საბაზისო კომპონენტებიდან წამოჭრილ რისკებზე პასუხისმგებლობა ეკისრება მწარმოებელს და მას მთლიანად მწარმოებელი ანაზღაურებს.

მთავარი შემამსუხუქებელი სტრატეგია

- კატერპილარის ყველა პროდუქტზე გაიცემა სტანდარტული 1 წლიანი გარანტია;
- საგარანტიო ხარჯებს ანაზღაურებს მწარმოებელი.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული მმართველობის ანგარიშგება 2019 წლის 27 სექტემბრისაა დამოწმებული შემდეგი პირის მიერ:

დირექტორი
ბაშარ გიუვენ

